

Reguleringsmyndigheten for energi

Saksnummer	232967
Deres ref.:	202320123
Saksbehandler	Helene Magnus helene.magnus@elvia.no
Sted og dato	Oslo, 12.09.2024

Elvia svar – Høring – Forslag til endring i forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet

Vi viser til Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sitt høringsdokument med referanse 202320123: «Forslag til endring i forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet». Forslaget innebærer endringer i flere paragrafer i leveringskvalitetsforskriften. Forslaget skal tydeliggjøre krav til behandling av saker der kunder er misfornøyde med leveringskvaliteten. Europanormen EN 50160 om spenningskvalitet er revidert og leveringskvalitetsforskriften er delvis basert på denne. RME foreslår i stor grad å harmonisere med europanormen, men på noen områder vil RME ha strengere regler enn europanormen, f.eks. på bestemmelser om spenningskvalitet. Videre foreslås det endringer i varsling av avbrudd og overtredelsesgebyr.

Elvia støtter de fleste forslagene til endringer i høringsdokumentet, blant annet forslagene om utbedring, om utkobling og varsling, og om saksbehandling. Samtidig mener Elvia at forskriften burde harmonert i større grad med europanormen på noen områder. Dette gjelder § 3-3 om langsomme variasjoner i spennings effektivverdi, § 3-4 om kortvarige overspenninger og underspenninger og spenningsprang samt § 3-7 om overharmoniske spenninger. Avslutningsvis ber Elvia om at RME vurderer retten til innmating opp mot kostnadene for strømmettet.

Under følger kommentarer til RME sitt forslag til endring i leveringskvalitetsforskriften, kategorisert etter paragraf.

§ 2-1 om utbedring

RME ber om tilbakemeldinger på praksisen RME har lagt til grunn for hva som regnes som utfordrende elektriske apparater i § 2-1 tredje ledd. Elvia mener at det RME legger til grunn som utfordrende elektriske apparater gir en grei føring for bransjen.

RME ber om innspill på § 2-1 fjerde ledd om særskilt vederlag. På s. 3 og 4. i høringsdokumentet står dette: «RME ber om innspill fra høringsinstansene på om bestemmelsen har en funksjon i praksis og om det er behov for å beholde fjerde ledd i forskriften.» Elvia mener at fjerde ledd kan beholdes og at ordlyden kan forbli uendret, da det tydeliggjør kravet om at det ikke kan faktureres motpart for utredning og/eller forsterkning i eget nett/installasjon.

§ 2-3 om utkobling av nettkunder og varsling av avbrudd

Elvia støtter forslaget om at sluttbrukere som hovedregel skal varsles 72 timer før avbrudd, istedenfor to virkedager før som i dag.

Angående forslaget om plikt for nettselskapene til å varsle kraftprodusenter, vil vi kommentere at definisjonen av kraftprodusent må være tydelig. Vi forutsetter at en prosument eller plusskunde ikke regnes som en kraftprodusent, og det bør vurderes om det er behov for at dette nevnes spesielt.

§ 2-5 om nettselskapenes saksbehandling ved misnøye med spenningskvaliteten og § 2-5a om nettselskapenes saksbehandling ved misnøye med leveringspålitelighet eller varsling fra nettselskap

RME foreslår å innføre krav om hvilken informasjon nettselskapene må sende skriftlig til kunden som er misfornøyd med spenningskvaliteten. Elvia har hatt skriftlige maler for dette siden 2015, som vi jevnlig har oppdatert. Forslaget fører derfor ikke til administrative eller økonomiske konsekvenser for oss.

Elvia vil trekke frem at det er positivt at forskriftens § 2-5a skiller mellom leveringspålitelighet og varsling. Dette gjør at nettselskapet enkelt kan administrere og fordele arbeidsoppgaver internt.

§ 3-4 om kortvarige overspenninger, kortvarige underspenninger og spenningsprang

Elvia mener at endring fra telling over en flytende 24-timersperiode til telling fra midnatt til midnatt er hensiktsmessig. Samtidig velger RME å ikke foreslå innføring av krav til kortvarige underspenninger og kortvarige overspenninger differensiert etter dybde (amplitude) og varighet. Elvia mener at amplitude og varighet bør hensyntas av kravene i forskriften.

Det er grunn til å tro at produktene som vil lanseres fremover i det europeiske markedet for forbedring av spenningskvalitet vil rette seg etter europanormen fremfor særkrav i den norske leveringskvalitetsforskriften.

Elvia er kjent med at flere av produktene som er lansert, og er i ferd med å lanseres i markedet, klarer å reagere og dermed eliminere over- og underspenninger av en viss varighet og/eller amplitude, f.eks. 70-80 ms. Elvia mener at disse produktene reagerer raskt nok til at kunder i mange tilfeller vil anse spenningsproblemet som løst. Svært få av de samme produktene har evnen til å reagere raskt nok til å eliminere fenomener som kan føre til over- eller underskridelse i én enkelt halvperiode (10 ms), som er kravet i leveringskvalitetsforskriften. Vi kjenner til at produkter som rekker å reagere på spenningsendringer kortere enn rundt 70-80 ms, vil være dyrere enn produkter som har reaksjonstid lik eller høyere enn rundt 70-80ms. Med andre ord, det vil være dyrere for nettselskapene, og dermed kundene, å overholde leveringskvalitetsforskriften enn europanormen. Vi stiller spørsmål til om RME har gjort en tilstrekkelig vurdering av de kostnadmessige konsekvensene det har å stille strengere krav enn europanormen. Etter vår vurdering bør den aktuelle europanormen anses som «god nok» og vi savner i denne sammenheng argumentasjon fra RME på det motsatte.

Det er også verdt å nevne at Elvia mener det er en risiko for at norske produsenter av slike produkter vil gå bort fra Norge som marked dersom Norge har strengere krav enn europanormen. Dette vil også begrense de norske nettselskapenes mulighet til å bidra med testing og utvikling av produkter i FoU-prosjekter.

§ 3-7 om overharmoniske spenninger

Elvia er enig i en harmonisering med europanormen i § 3-7. Utstyr blir testet og godkjent i henhold til europanormen, derfor er det hensiktsmessig at grenseverdiene er harmonisert med europanormen.

I høringsdokumentets kapittel 2.10.2.5. foreslår RME å bruke Sverige sine krav til odde harmoniske ordener som ikke er multiplum av 3. Elvia mener at dette kan virke mot sin hensikt med tanke på harmonisering, da utstyr ikke nødvendigvis vil være testet i henhold til Sverige sine krav. Det samme gjelder dette kravet fra Sverige: «grenseverdien for THD 6,5 %, målt som gjennomsnitt over ti minutter. Vi foreslår å innføre tilsvarende grenseverdi i leveringskvalitetsforskriften», som vi også mener vil virke mot sin hensikt med tanke på harmonisering med europanormen.

Merknader til bestemmelser om spenningskvalitet som ikke endres – kommentarer til § 3-3 om langsomme variasjoner i spennings effektivverdi

Elvia ønsker å kommentere på at RME velger å ikke endre bestemmelsene i § 3-3 om langsomme variasjoner i spennings effektivverdi. I høringsdokumentets kapittel 2.11.1.1. beskriver RME årsaken til at de velger å ikke endre bestemmelsene i § 3-3.

Gjeldende § 3-3 sier: «Nettselskap skal sørge for at langsomme variasjoner i spennings effektivverdi, er innenfor et intervall på $\pm 10\%$ av nominell spenning, målt som gjennomsnitt over ett minutt, i tilknytningspunkt i lavspenningsnett.»

Elvia mener at § 3-3 bør endres ved at man erstatter 1-minuttsverdier med ti-minuttersverdier. Dette er en tilnærming til europanormen uten en full harmonisering, ved at man beholder grenseverdier på $\pm 10\%$ og at kravet skal gjelde 100% av tiden. I europanormen er det krav om at det i 95 % av ti-minuttersverdiene skal være innenfor $\pm 10\%$ av avtalt spenningsnivå. Elvia foreslår at det i 100 % av ti-minuttersverdiene skal være innenfor $\pm 10\%$ av avtalt spenningsnivå.

Argumentasjonen vår er todelt. For det første mener vi at RME sitt forslag, med strengere krav i leveringskvalitetsforskriften enn i europanormen, sannsynligvis vil føre til høyere kostnader til nettinvesteringer for nettselskapene, og dermed for nettkundene.

For det andre mener vi at dersom kravet harmoniseres til å gjelde ti-minuttersverdier, vil norske nettselskap lettere kunne ta i bruk produkter for måling og forbedring av spenningskvalitet som utvikles for det europeiske markedet. Det er grunn til å tro at fremtidig utvikling innen dette markedet vil rette seg mot europanormen fremfor særnorske forskriftskrav. Slik vi analyserer utviklingen av dagens og fremtidens teknologi, mener vi det er mer realistisk å kunne overholde krav basert på ti-minuttersverdier fremfor 1-minuttsverdier på en kostnadseffektiv måte.

Vårt forslag til ny § 3-3: «Nettselskap skal sørge for at langsomme variasjoner i spennings effektivverdi, er innenfor et intervall på $\pm 10\%$ av nominell spenning, målt som gjennomsnitt over ti minutter, i tilknytningspunkt i lavspenningsnett.»

Elvia ber om at RME vurderer retten til innmating opp mot kostnadene for strømmettet

Elvia ønsker å knytte en kommentar til kapittel 2.11.1.1 der RME skriver: «*For høye spenninger skyldes ofte produksjon bak målepunktet, for eksempel fra kundens solcellepanel. Så lenge kunden ikke mater ut mer kraft på nett enn det hovedsikringen tåler, er gjeldende praksis at nettselskapet er utbedringsansvarlig*».

Kunden har i henhold til dagens forvaltningspraksis rett til å mate inn kraft på nettet inntil det hovedsikringen tåler, selv når dette eventuelt medfører for høye spenninger. For stor innmating av kraft (på en gang, dvs. effekt ikke energi) er noen ganger årsaken til at nettselskapet bryter § 3-3. Vi risikerer å bryte § 3-3 oftere enn vi ville gjort dersom det hadde vært en begrensning på innmating som var lavere enn det hovedsikringen tåler.

Distribusjonsnett er historisk bygget for uttak nedstrøms, og lokal produksjon distribuert ute i nettet har i de fleste tilfeller kommet lenge etter at nettet ble bygget. Nett er derfor ikke nødvendigvis tilpasset lokal produksjon på samme måte som forbruk, f.eks. ved at størrelsen på hovedsikringen er lik på både forbruk og produksjon. Når nettet forventes å håndtere full innmating fra produksjon i alle tilfeller og perioder, vil dette kunne innebære store kostnader til nettinvesteringer. Dette vil være lite hensiktsmessig når begrensninger i dagens nett i de aller fleste tilfeller kun vil være i enkelte timer. Slike store unødvendige nettinvesteringer ville i

tillegg etter dagens regulering måtte dekkes av alle nettkundene gjennom nettleien og ikke bli rettet mot de kundene som faktisk utløser investeringen.

Elvia etterlyser en regulering som i større grad er tilpasset dagens situasjon med økende innslag av distribuert produksjon. En regulering som gir rett til innmating opp mot for eksempel 60% av hovedsikringen og som samtidig gir nettselskapet rett til å strupe resterende innmating ved behov, er forslag til et alternativ som kan vurderes.

Med vennlig hilsen

Lisbeth Anita Vingås
direktør Rammevilkår

(Dokumentet er elektronisk signert.)